

I korthet

Första stormen

■ Årets första höststorm, Simone, fällde mellan 1,5 och 2 miljoner kubikmeter.

Därefter kom Hilde som framför allt drabbade Västerbotten och Jämtland. När den här tidningen gick till trycket fanns ingen bra uppskattning av volymen stormfälld skog.

Det är förstas långt ifrån Gudrun (75 miljoner kubikmeter) vilket inte hindrar att enskilda skogsägare drabbats hårt. Stormarna fällde många mindre trädgrupper som är både dyra och farliga att upparbeta.

27

miljoner arbetstimmar ägnades åt skogen förra året, vilket är mer än året innan. En hel del ägnades åt markberedning (167 000 hektar), åt röjning 387 000 hektar och åt gallring 228 000 hektar.

Allt detta framgår av den senaste versionen av Skogsstatistisk årsbok som ges ut av Skogsstyrelsen. För tabellbitaren finns en gratis PDF-version på Skogsstyrelsens hemsida.

Avsatt

förblir avsatt

■ En principiellt viktig dom hindrar Sveaskog från att avverka skog man på eget initiativ avsatte av miljöskäl för åtta år sedan.

Skogsstyrelsen stoppade avverkningsen och Sveaskog överklagade. Nu har förvaltningsrätten i Umeå bestämt att skogen inte får huggas ned.

Nygamla mässan

■ Mellanskogsmässan byter namn till Mellanskogselmia. Namnet säger precis vad det handlar om.

Föreningen Mellanskog samarbetar med Elmia. De bägge är överens om att arrangera tre mässor, den första 22-23 augusti 2014.

Efter att vi skrev om markpackning i förra tidningen bjöd Jonas Torbiörnsson in alla intresserade för att se problemhygget med egna ögon. Det blev en skogsdag med markpackningen i centrum, ett dolt problem som får allt mer uppmärksamhet.

Anja Lomander har koll på marken.

Problem som döljs under ytan

I ösregnet på det gamla rekordhygget träffar vi Anja Lomander från Skogsstyrelsen. Hon har koll på vad som händer i marken och är orolig.

Text & foto: Pär Fornling

Länge har hon varit en ensam ropande röst i öknen, men nu börjar något hända. Närmast har hon talat om markfrågorna på Skogsstyrelsens produktionskonferens.

– I flera sammanhang har jag lyft fram frågan förgäves. Man har närmast skrattat åt mig och sagt att

det bara berör jordbruket, men i grund och botten är det ju samma problem i skogen!

Hittills har frågan om markskador begränsats till körskadorna vid vatten, men det är bara en del av problemet.

Markpackning, eller rättare sagt

markkompaktering, lämnar inte alltid några tydliga avtryck ovan jord.

Under ytan är det annorlunda. Om olyckan är framme trycks jordens porer ihop.

Porerna är knappt en tiondel millimeter stora och behövs för att transportera gaser och vatten.

– Också rötterna växer i porerna. Om de är igentäppta står träden och stampar för att kanske dö. En annan effekt är att det blir korta och trubbiga rötter, vilket ger stormkänsligare träd.

– Dessutom påverkas skogens

mykorrhiza. Vad det innebär för näringsomsättningen är en av de sakerna vi behöver veta mer om, säger Anja Lomander.

Hon efterlyser också mer kunskap om hur problemen kan undvikas, allt från lämplig ristjocklek att köra på till nyttan av lättare maskiner och bättre planeringsverktyg.

Bredare hjul, fler hjulaxlar och band minskar riskerna, liksom att inte köra kors och tvärs utan bara på fasta, planerade, basvägar.

Blöta och inte minst jordens struktur påverkar risken.

fakta

Hans mark packades sönder

■ Jonas Torbiörnsson på Klefs gård utanför Varberg menar att marken packades sönder vid en rekordartad avverkning. Det var blött, maskinerna körde överallt och riset togs undan till grot.

■ Då hygget planterades stod de nya träden bara och stampade. På ett litet område där maskinerna inte kört såg det helt annorlunda ut.

■ För att förbättra jordstrukturen har planteringen brutits upp och tillfälligt omvandlats till jordbruksmark.

– Mest utsatta är finkorniga jordar med lera, mo och mjåla.

På skogsdagen blir hon kontaktad av en kille från en plantskola som berättar att markpackning är

Är markpackning ett problem att ta på allvar?

Tvillingarna Johannes och Anders Eriksson, Melltorps skogsförvaltning, Hyssna.

– Alla är överens om att körskadorna inte är bra, men det är tyst om markkompaktering. Den är inte synlig, men är likväl ett problem som uppstår när tunga maskiner kör kors och tvärs. För att undvika problemen planerar vi vägarna redan när bestånden anläggs. Vägarna går där det är bäst bärighet, de risas och maskinerna kör aldrig någon annanstans.

Karl Anders Hansson, Gunnarsjö.

– Det kan säkert vara ett problem på en del marker, inte minst genom dagens väldigt tunga maskiner. Jag är inte så insatt i frågan och känner överlag att vi behöver veta mer, därför är det bra med sådana här initiativ.

Nils Hermansson, Nisses skogsservice.

– Jag har kört som entreprenör sedan 1986 och märker hur frågan om körskadorna blir allt viktigare, vilket är lätt att förstå. För markägaren är det en avvägning om riset ska tas ut som grot, eller om vi ska använda det att köra på.

Mikael Millegård, Torup.

– På sådana här marker med finkornig jord bör man köra på tjocka risbäddar hela tiden. Jag tror inte det är samma problem på steniga moränmarker. Det behövs både forskning och utbildning av förarna om de här frågorna.

Mats Johansson, Tvååker.

– Om marken är hårt packad kan inte rötterna tränga ner och ta åt sig näring. Det är en självklarhet i jordbruket och säkert samma sak i skogen. Det är konstigt att det inte uppmärksammats mer, kanske tror man det är annorlunda för att träden är så stora, men också väldigt träd börjar som små känsliga plantor.

Jonas Torbiörnsson äger problemhygget.

”I flera sammanhang har jag lyft fram frågan förgäves.”

ett jättestort problem i branschen.

– Då är det väl ganska självklart att detsamma gäller när plantan kommer ut i skogen, konstaterar Anja Lomander.